

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szombat 1911. június 24.

142. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 24 kor. Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . . 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Szerződések előkészítése.

Több külföldi állammal készülünk vám- és kereskedelmi szerződést kötni. Kétségtelen, hogy e szerződések létrejöttében a mindenkori diplomáciai viszony és külpolitikai irányzat döntő szerepet játszik s nem egyszer nagy nemzeti közgazdasági érdeket áldoznak föl a szerződő államok egy-egy politikai cél megvalósítása érdekében.

Az a körülmény, hogy a pusztán gazdasági jelentőséggel bíró vám- és kereskedelmi szerződések megkötésébe a politika is belejátszik, teszi a szerződések előkészítését diszkréttebb jellegűvé.

Ámde a diszkréttebb jelleg még nem követeli meg a titokzatos önteltséget, a minden irányban való elzárkózást azoktól a gazdasági érdekképviselőktől, amelyek testületekbe szervezkedve gazdag tapasztalatokon nyugvó adatokkal rendelkeznek és a tervbe vett szerződés előnyös vagy káros oldalait a legszemléltetőbb és a legérzékenyebb módon képesek mérlegelni. Azt sem követeli meg a diszkréttebb jelleg, hogy elméletileg szakképzett egyének oly időpontban, amikor a diplomáciai tárgyalások még meg nem kezdődtek, kellőképpen ne ismerhessék meg a hivatalos uton gyűjtött adatokat.

Ugy is van ez a külföld sok államában, hogy elméleti képzettséggel bíró szakemberek és a gyakorlati kereskedelem, ipar, mezőgazdaság és pénzügyi érdekeltiség testületei tömörülnek és a nemzetközi kereskedelmi szerződések előkészítésére adatokat gyűjtenek, azokat feldolgozzák és nyilvánosságra hozzák.

„A Tengerpart” tárcája.

Haszontalan áldozat.

Marise hirtelen megállt a járda szélén, a felesége alig néhány lépésnyire tőle, éppen kiszállt egy bérkocsiból és egyenesen bement a zálogházba.

Marise tudva, hogy ő a feleségétől mit sem tagad meg s így személyes szükségletei kielégítésére aligha lehetett szüksége a lépésre. Rögtön szeretőre gondolt. És nem is határozatlan általánosságban, hanem egyenesen a kis, csinos, szőke Bauclérére. Bauclére igen szerény fizetésű kis állást foglalt el a Chenvelin bankban s lehet, hogy az életmód, melyet elegáns kedvesével való összeköttetése igényelt valamely olyas meggondolatlan lépésre ragadtatta el, melyet most Marisené az éhszerei eladásával akar jóvátenni.

— Felkeresem Chauveligt! — gondolta Marise.

A bankár barátja volt. Eleinte a két férfi közömbös dolgokról csevegett, majd Marise egyszerre ezt kérdezte:

— A kis Bauclére még mindig nálad van?

A bankár különös tekintettel felel:

— Igen. Miért?

Azután megindul a vita, érlelik a kontroverz kérdéseket, majd tisztázva azokat, már a lefolytatott irodalmi és publicisztikai harcok során kitanítják és felvilágosítják a nemzeti közvéleményt a tervbe vett szerződések tárgyában.

És amikor elérkezett az idő, hogy a kormány a külföldi állammal felelőlegesen tárgyaljon: fonalát, hatalmas falanxként áll mögötte az ismeret és tudás fegyvereivel felszerelt érdekeltség. Ilyen hálvéddel rendelkező kormány tárgyalásai csak sikeresen végződhetnek.

Nálunk a vám- és a kereskedelmi szerződések megkötése a Bécsben székelő közös külügyminiszter közvetítésével történik. Ez az egy körülmény maga, a diplomáciai tárgyalások titkolódzásával övezi körül a mi szerződéseink előkészítését. Pedig ha valahol úgy épen nálunk követeli meg a gazdasági érdek, a szerződések előkészítésének nagyobb fokú nyilvánosságát.

A magyar kormány a szerződéses tárgyalások és alkudozások során nincsen rózsás helyzete. Figyelembe kell vennie természetszerűleg elsősorban az általános külpolitikai irányzatot, azután nyomatékosan képviselnie kell a magyar gazdasági érdekeket és törekvéseket és last but not least az ilyen szerződések tárgyalása során mindig jelentkező osztrák tulkapásokat kell elhárítania. Elképzelhető, hogy a magyar tudásnak, erélynek, kitartásnak és ügyességének valóságos szellemi akrobata mutatványokat kell produkálnia a tárgyalások során.

— Ah semmi . . . Ugy-e vagyonos fiu? A bankár most óvatos tekintetet vetett az ajtó felé, majd kis habozás után halkabban szólt:

— Tízezer frankot elsikkasztott a pénztárból.

— Lehetetlen!

— Bevallotta. Holnap reggelig időt adtam neki a kár pótlására.

— Nos, reméljük, hogy pótolni fogja.

Marise eljött. Nem vesztegette tovább az időt. Egy kocsiába vette magát s a kocsiának Bauclére lakáscímét mondta. Ott pedig egy szemközti régiségkereskedésbe ment és antik csecsebecsék válogatásával húzta ki leleselkedése idejét.

De akit várt, egyre késett. Talán Marisené postán küldi a pénzt . . . De ime, kocsi állt meg a lesett ház előtt és kilépett Marisené szobaieánya, Berthe, ki urnője teljes bizalmát bírta.

— Ezt jobban szeretem — mormogá Marise s már kilépett az utcára.

A lány éppen be akart fordulni a kapun, midőn utólréte.

— Maga Bauclére urhoz megy!

Berthe zavartan dadogott valamit s egy borítékot igyekezett a háta mögé rejtetni.

— Berthe, — folytatta Marise, — tudom, hogy a legnagyobb vágya férjhez mehetni

Az érvényben levő szerződések tartama alatt gyűjtött adatok és megfigyelések semmi esetre sem követelnek meg a diplomáciai ténykedésekhez illő tartózkodó zárkozottságot, hanem ellenkezőleg a minél nagyobb és minél szélesebb körű nyilvánosságot óhajtják. A kormány az érdekeltség által gyűjtött adatok és tapasztalatok nyilvánosságra jutásával nálunk is megindulna a közvélemény érdeklődésének fölkelése a kereskedelmi szerződések iránt. De mert a gyakorlati életben számolni kell a lehetőségekkel, a különböző gazdasági érdekkörök alkotta testületeknek és egyesületeknek kell a legerősebb lépést megtenni abban az irányban, hogy a kereskedelmi kormányt zárkozottságából kiléptessék. Mert bár elismerésre méltó, de mégis csak a kezdetnek a kezdete, hogy a magyar kormány a tárgyalás alá kerülő bolgár szerződésre vonatkozólag egyes érdekképviselőkhöz oly értelmű felhívást intézett, hogy vonatkozó kívánságaikat és sérelmeiket adják elő.

A gyakorlati érdekeltség és az elméleti képzettséggel bíró szakemberek bevonásával a már fennálló különböző érdekképviselőket egy országos egyesületet kell alakítani, amelynek kizárólag az volna a feladata, hogy a vázolt módon, a kereskedelmi miniszterium közreműködésével, készítse elő az új kereskedelmi szerződések tervezetét és teremtsen nemzeti közvéleményt a szerződések tárgyában való állásfoglalás végett.

(M. Kalk.)

Jeanhoz, a komornyikhoz. Nos, adja ide azt a borítékot és holnap már kihirdetteheti magát.

S előhuzta a tárcáját.

Itt van előre öt ezer frank. Ha megtette, amit mondok, kap még öt ezret és még a ma esti vonattal haza utazhat a szülőhelyére.

A lány elkabulva a bankjegyekről, átadta a borítékot. S csak ennyit mondott:

— A podgyaszom?

— Jean majd utána küldi.

Marise felkapta a borítékot. S azt találta benne, amit várt.

A felesége csak ebédnél látta. Sápadt volt, nyugtalannak látszott. S bevallotta, hogy a Berthe elmaradásáért izgatott.

— Talán hosszabb utakra, bevásárlásokra küldte?

— Nem! Nem!

— Vagy val mi baleset érte! Jó volna a rendőrsége értesíteni.

— Igen. Magam megyek — felelte mohón a fiatal asszony.

— Marise nem volt ostoba. S tudta, hogy a felesége kedveséhez futna, megtudni, hogy megkapta-e a tízezer frankot vagy talán Berthe megszőkött a pénzzel.

— Jan, siessen a rendőrségre.

De az inas szal jött vissza, hogy a kerületben semmi balesetről nem tudnak, s azonban tudja, hogy Berthe öt órákor kocsi-

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó trieszti utja.** *Wickenburg* István gróf kormányzó és neje, született *Pückler-Limpurg* Zsófia grófnő csillagkeresztes hölgy tegnap este félkilenc órakor a tengerészeti hatóság „Előre” gőzöselével Triesztbe utazott. A grófi pár ma több látogatást tett az osztrák kikötővárosban és jelen volt a főhercegi vendégek érkezésénél, holnap pedig részt vesz a „Viribus Unitis” Dreadnought-hajó vízrebocsátási ünnepségén. A kormányzót *Verneda* Emil miniszteri titkár kísérte el.

— **Személyi hír.** *Jekelfalussy* Zoltán kamarás, kivándorlási biztos ma a „Pannonia” kivándorlási hajó felülvizsgálására ideérkezett.

— **A Fiumei Nővédő Egylet ülése.** A fiumei Nővédő Egylet (Magyar egyesület a leánykereskedés ellen), hölgybizottsága *Wickenburg* Istvánné grófné, szül. *Pückler-Limpurg* Zsófia grófnő elnöklésével e héten tartotta meg ülését, amelyen a hölgybizottság alelnök-nőivé *Szirmay* Sarolta grófnőt, *Klotild* főhercegasszony udvarhölgyét, *Hoyos* Edgárné grófnőt, grici *Sachs* Henriknét, felsősághí *Eidlitz* Hugónét, *Kiseljak* Jánosnét és özv. *Luppis* Antal Ferencnét választották meg. Az igazgatóságba a hölgybizottság tizenöt tagot küldött. *Villani* Friegyes báró, az egyesület ügyvezető titkára jelentést tett az alapszabályok belügy-miniszteri jóváhagyásáról s az egyesület működéséről, *Stiglich* Natale pénztáros pedig a pénztári állományról terjesztette elő jelentését. Néhány indítvány megbeszélése után az évi jelentések és a gyűjtőívek kiosztásával az elnök *Wickenburg* grófné az ülést bezárta.

— **A „Viribus Unitus” vízrebocsátása.** *Triesztből* jelentik: Ma reggel óta Triesztben egymást érik a főhercegek. Félkilencor *Ferenc Ferdinánd* trónörökös érkezett meg nejével, *Hohenberg* Zsófia hercegnővel s az utána következő vonatokkal az uralkodócsalád több tagja érkezett Triesztbe. A fenségeket a pályaudvaron *Hohenlohe* herceg trüpfelt és *Montecuccoli* gróf vezetésével az összes állami, városi és katonai hatóságok üdvözölték. A városban rendkívüli az élénkség s a szállodákban már napok óta lefoglalták minden szobát. A legnagyobb kellemetlenséget a bérkocsisok okozzák, akik *Stablimento* *Tecnico* sanmarcoi hajógyárig való utért horribilis összegeket követelnek.

Fiuméből az Ungaro-Croata ma éjjel tizenegy órakor indítja el a „Pannonia” gyorsgőzöst, mely holnap reggel nyolc órakor érkezik Triesztbe s a vízrebocsátási ünnepség színtávozott.

— Kocsiban? Szó nélkül? Akkor hát megszökött... Az ezüst helyén van-e?
— Oh, uram! — ellenkezett — Jean, minden a helyén van.
Marise a feleségéhez fordult:
— Nézte az ékszereit?
— Berthe tis tességes leáyy... Egészen nyugodt vagyok...
— Eh, sohasem lehet tudni... Nézzük csak meg, kérem...
Marisené mohón előre sietett. Felnyitotta a fiókot s úgy tett, mintha betekintene.
— Igen, itt vannak!
— Bizonyos felőle?
— Természetesen. Különös ötlet. Miért hazudnék?
Marise néhány percig szinte gyönyörködött felesége kínos gyötrődésében. Majd:
— Bocsásson meg, de ezt olyan hangon mondja...
— Milyen hangon mondjam?
Marise most már bezárta az ajtót s a fiókhöz lépett:
— Látni akarom!
Az ékszeres doboz üres volt.
— Nos? Magyarázatot nyújthat ezért?
Marisené arcát kezeibe temetve, hátratartott és elhallgatott.
— Hát majd megmagyarázom én. Ön az ékszereit a zálogbavvitte.
— Hazugság!

helyén vet horgonyt. A tengerészeti hatóság „Előre” gőzöselén kívül a „Pannonia” lesz az egyedüli magyar gőzös, mely a magyar tengerhajózást a trieszti ünnepségen képviselni fogja. A „Pannonia” szombaton délelben egy órakor *Cyrado* érintésével tér vissza Fiuméba, ahova este 10 órakor érkezik.

— **Térszene.** A városi zenekar ma este 1/29 órakor kezdődő térszenéjének műsora a következő:

1. Nobile R. T. — „Rina”. Induló.
2. Giordano — Az „Andrea Chénier” c. opera IV. felvonása.
3. Catalani — A „La Wally” című opera ábrándja.
4. Verdi — „Aroldo”. Szimfónia.
5. Cav. P. Bennati — „Polixéna”, Polka.

— **Mérnökök társasvacsorája.** A Magyar Mérnök- és Építész-Egyesület fiumei osztálya június 26-án hétfőn este 8 1/2 órakor a Deák-szálló kertjében társasvacsorát rendez. A tagok részvételi szándékukat vasárnapig *Padoani* Jenő mérnöknel bejelenthetik. Telefonszám 236.

— **Románok a haditengerészeti akadémián.** A „Kaiserin Elisabeth” csatahajón vasárnap megtartott haditengerészhadapródi eskütételén két romániai ifjút, *Constantinescu* M. és *Racuveano* Györgyöt is felavattak zászló-sokká. Mindketten a román kormány ösztön-díjával tanultak Fiumében s felavatásuk alkalmából a román király alhadnagyokká nevezte ki őket. A két román haditengerész két évig még mint zászlós az osztrák-magyar haditengerészetben fog szolgálatot teljesíteni.

— **Vizsga.** *Nyirő* Jolán, *Nyirő* Gábor tengerészeti főfelügyelő leánya a fiumei főgimnáziumban magántanulóként sikerrel tette le a VII. gimnáziumi osztály tananyagából a vizsgát s egyben az V. és VI. osztály egyes tantárgyaiból is vizsgázott.

— **Ének és tornavizsga.** A fiumei magy. kir. állami polgári fiúiskolában — mint említettük — június 24-én, szombaton délután 5 órakor tartják meg az ének- és tornavizsgát. Az ünnepély az intézet udvarán fog lefolyni.

— **Öngyilkosság az erdőben.** *Lucich* János, a városi építészet hivatal alkalmazottja tegnap délután egy erdőn akart keresztülmenni a *Scurigne Inferiore*n levő lakására. Alig tett azonban néhány lépést az erdőben, ijesztő felfedezést tett. A gyepe: egy fiatalember feküdt, akinek jobb halántékán egy lösebb volt látható s a jobb kezében pedig egy *Browning* revolvert tartott. *Lucich* mikor észrevette, hogy az öngyilkos már halott, az esetről tüstént értesítette a rendőrséget. A rendőrségi orvos megállapította, hogy a halál legalább 20 órával előbb állott be, de nem nyomban az öngyilkosság elkövetése után. A fiatalember fájdal-

— Hogy megmentse a szeretőjét, *Bauclérét*.

— Hazugság!

— Aki tízezer frankot lopott a bankból. S ön e pénzt küldte hozzá *Berthetel* és most reszket a gondolata, hogy *Berthe* talán ellopta a pénzt s a kedvese azóta már talán öngyilkos lett...

— Nem igaz? Nem igaz! Nem igaz!

— Ime! Itt a tízezer frankja!

S *Marise* az asztalra vetette a boritékot. A fiatal asszony most már végre megértette.

— Gyáva! Gyáva! — sikoltá.

Felragadta a pénzt és a kalapja után nyult. Még van idő! Megmentheti! *Marisené* elhagyta a szobát.

De midőn az asszony az ajtóhoz ugrott, az ajtó kívülről be volt zárva. Hiába kopogtatott... Örjögve verdeste az ajtót... Senki sem jött...

S ott állt egész éjszaka fogvacogva, deregve a bankjegyek előtt, láztól gyötörve, tehetetlensége kínos tudatában, a kedvesére gondolva, aki azóta talán már meghalt, őt okolva haláláért!

Reggel *Marise* kiszabadította a feleségét. S egy újságot nyújtott feléje: *Bauclére* még előző este golyózt röpített az agyába.

Jean Reibach.

mában még fetrengtetett egy ideig, mert arcán és kezein karcolások és ütődések voltak láthatók, amelyeket a mellette fekvő kövek okozhattak. Említésre méltó, hogy az öngyilkos mellett egy csokor vadvirágot találtak, a melyet késébeesett tettének elkövetése előtt szedett az erdőben. A zsebeiben két levelet találtak: egyet az anyjának írt, a másikat *Jechel* Mario dr. ügyvédi irodájának tisztviselőihez intézte.

Megállapították, hogy az életunt *Sestan* Ferenc, a fentemlített ügyvéd irodájának tisztviselője volt. Tegnapelőtt este főnöke valami megbízást adott neki. Ahelyett azonban, hogy feladatát teljesítette volna, az erdőbe ment, ahol az éjszaka folyamán elkövette az öngyilkosságot. Anyjához intézett levelében azt mondja, hogy neuraszténiája kergette a halálba. *Sestan* holttestét a temető halottasházába szállították.

— **Megtámadott újságíró.** A „*Dániel* Ernő” gőzössel ma reggel *Velencéből* ideérkező *Reinitz* Béla hírlapíró, „*A Nap*” munkatársa. *Reinitz* megérkezése után elpanaszolta a rév-hivatalnál, hogy *Velencében* kellemetlen incidense akadt. A *Szent Márkus-téren* egy nagyobb csoport megtámadta és erőszakkal azt követelték tőle, hogy cáfolja meg alaptalan tudósításait, amelyeket lapjának a koleráról küldött. *Reinitz* hiába mentegődözött, kénytelen volt aláírni egy nyilatkozatot, melyben kijelenti, hogy — *Velencében* nincs kolera.

— **A legfurcsább takarékpénztár.** A nagy meleg folytán frissítő után áhitozott *Simsich* Gusztáv kikötőmunkás és ezért az ő áros egyik osztériájában keresett menekülést. Az osteriában nagyon jól érezhette magát, mert mire melegséget a dalmát vörössel lehűtötte, a feje kezdett föni. Röviden, alaposan felöntött a garatra. Olyan virágos jó kedve támadt, hogy táncra perdült az osteria füstös, nyirkos levegőjű falai között és minden vendéget meginvitált egy-egy pohár borra. Adta az előkelőt, — amint mondani szokás, — de ennél sokkal különbet akart produkálni. *Borgözös* fejével a bűvészi mesterséget irigyelte leginkább s néhány groteszk mozdulat után lenyelt egy huszkoronás körmőci aranyat. A csengő és fénylő érc még le sem gurult a gyomorba, *Simsich* ujjabb és ujjabb koronákat halászott elő nadrágzsebéből és rövid idő alatt még harmincöt koronát nyelt le. Már a korcsmai költségeket is le akarta nyelni, amikor a korcsmáros jónak látta *Simsichet* furcsa műveleteiben megakadályozni. Így legalább a korcsmáros pénze nem vándorolt a legújabb „gyomor-takarékpénztárba”. A drága és elég sulyos eledel azonban hamar megátoit *Simsichnek*, akit végül is be kellett szállítani a kórházba. Most a kórházban ápolják, ahol a páciens jobb ügyhöz méltó buzgalommal drukkol most azért, hogy viszontlátja e az ő sok, szépen csengő koronáját.

— **A magyar hajóstársaságok szubven-ciója.** Illetékes helyről kapjuk a következő értesítést: A magyar tengerhajós vállalatok tudvalevően ez év folyamán várják a kereskedelmi kormánnyal való megegyezésüket. Leginkább az *Adria* ez év végéig prolongált szerződésének megújításától függ, hogyan fog alakulni a többi tengerhajós vállalatok szerződéses sorsának eldőlése. A magyar kereskedelmi tengerészet céltudatosabb fejlesztésének kérdéseivel *Hieronym* magyon behatóan foglalkozott és épen a függő kérdések és egy tömörülést célzó terv alapos tanulmányozása következtében kapott csak provizorikus szerződést az *Adria*. *Hieronym* halála óta egy ideig nem volt aktuális a magyar hajóstársaságok szubven-ciójának megtárgyalása. Most azonban *Lukács* László is érdeklődött a kereskedelmi tengerészet ügyei iránt és bizonyosra vehető, hogy a kormány még ez évben meg fogja oldani a függő kérdéseket. Nyilván az elhunyt kereskedelmi miniszter intenciói szerint.

— **A trieszti katasztrófa áldozatai.** Tegnap délután a tengerből kihalászták a trieszti katasztrófa kilencedik halottját. A többi holttestek még nem kerültek felszínre s keresésük állandóan folyik.

— **A kikötőből.** Junius 23. *Érkezett:* „Illyria“ osztrák gőzös Bonából, 500 tonna foszfáttal; „Melpomene“ osztrák gőzös Konstantinápolyból, 300 zsák korpával, 100 zsák lenmaggal és 300 zsák gyapottal.

Indult: „Puritan“ angol gőzös Nikola-jeffba üresen; „Luciano Campisi“ olasz gőzös Messina-ba, 500 tonna fával.

— **Megszökött a kórházból.** Hassek Teréz 32 éves károlyvárosi nő a minap a kiállítás ellenére visszatért a városba. A detektívek a rendőrségre kísérték, ahol azonban betegségről panaszkodott, mire bevittették a kórházba. Tegnap egy őrizetlen percet felhasználva megszökött a kórházból. A rendőrség keresi.

— **A fiumei püspökség.** A „M-g“ írja: A Starcsevics-párt lapja, a zágrábi káptalanhoz közelálló körökből úgy értesül, hogy a zágrábi káptalan Rómából értesítést kapott, hogy a pápa „a bécsi udvari cancellária határozatát megerősítette, mely szerint Fiumét a zenggi egyházmegyétől elválasztják.

Egy másik zágrábi távirat a következőket jelenti: Az itteni ellenzéki lapok egy idő óta tendenciózus tudósításokat közöltek Fiuménak a zenggi egyházmegyétől való elszakításáról és ez alkalomból már rendkívül heves agitációt fejtettek ki.

A horvát-szerb koalíció lapjainak egyike, a „Pokret“ tegnap vezércikkét közölte, amelyben ezen ügy miatt formálisan szent háborút prédikál Magyarország és a horvát kormány ellen. Minthogy ezek a tendenciózus tudósítások végül már komolyabb lapokba is bejutottak, ma a hivatalos „Narodne Novine“ az összes idevonatkozó fejtegetésekkel szemben *kategorikus cáfolatot közöl.*

— **Az első iskolai értesítő.** A fiumei m. kir. állami felsőbb leányiskola az 1910—11-iki iskolai évről ma küldötte szét értesítőjét. Az intézetnek a jelen tanévben 156 rendes és 8 rendkívüli növendéke volt. A tanári testület 18 tagból állott; *Babaré Adél* igazgatón kívül 5 rendes tanár, 5 rendes és 1 segédtanító, 1 óráadó és 5 hittanárból. A növendékek közül csak magyarul egy tudott, míg magyarul tudó idegen nyelvű 90 volt. A magyar anyanyelvűek közül más nyelven is 57 növendék beszélt. A tanulás eredménye szerint kitűnő volt minden rendes tárgyból 10, jeles 40, jó 55, elégséges 36. Egy tárgyból kapott elégtelen tanjegyet 2, 2 tárgyból 4, míg több tárgyból csak egy tanuló előmenetele volt eredménytelen. A tanári kar buzgó működése felett az év folyamán úgy *Kankovszky* Ferenc miniszteri tanácsos, mint *Révy* Ferenc kir. főigazgató teljes elismerésüket nyilvánították. A csinosan kiállított értesítő *Chilko* József „Mercur“ könyvnyomdájában készült.

— **Egy vitorlás veszedelme.** Tegnap este 10 órakor észrevették, hogy a „Matteo II.“ osztrák vitorlás raktárába víz tódul be. A víz egy résen keresztül hatolt be, amely a hajó falán keletkezett. A vitorlás személyzete segítséget kért a tengerészeti hatóságtól, mert a részt nem tudták betömni. A „Mentő“ gőzös tüstént a veszélyben levő vitorláshoz sietett s míg egyesek a betóduló vizet szivattyúzták ki, addig a többiek a rés betöméséhez fogtak. A betömés azonban csak ideiglenes, most a veszedelmes rés helyén ki kell cserélni a hajóbordát.

— **A fiumei aszfaltgyár vesztesége.** A magyar-horvát aszfaltgyár r.-t., amely 1910-ben

alakult *Pollák* Lajos fiumei aszfaltgyárának átvételére, 1910. végével lezárt első mérlegé-76.140 K veszteséget mutat ki. Ez az alaptőke közel 8 százalékának megfelelő, csónka évre vonatkozó veszteség annál feltűnőbb, mert a vállalat állítólag folyton jól el volt munkával látva, amit különben az is igazolni látszik, hogy künnlevőségei 419.822 K-ra rugnak, tehát elérik majdnem az alaptőke magasságát. A burkolási munkákból a sok megrendelés dacára a társaság csak 148.708 korona bruttó jövedelmet tudott elérni, amivel szemben üzemi költségei 177.920 K-t tettek ki, 46.928 K-t pedig leirtak. A mérleg tételek különben a következők:

Vagyon: Fiumei épületek, gépek és felszerelések 256.916, biztosítékok 211.447, künnlevőségek 419.822, anyagkészlet 102.536, pénztár 4203, átmeneti tételek 352.632, veszteség 76.140 K. — *Teher:* Résznyitőke 500.000, értékcsoökkentési tartalék 82.694, fenntartási alap 24.000, hitelek 523.105, elfogadványok 90.000, óvadékhitelezők 203.900; összesen: 1.423.699 K.

— **A kivándorlók pénze.** Newyorkból írták: Külföldre vándorolt magyarok minden esztendőben állítólag 50 millió dollárt küldenek Magyarországra. De ha egyedül a magyarok 50 millió dollárt küldenek hazájukba, az összes innen elküldött pénz hihetetlenül nagy összeget tehet ki, ha számításba vesszük a többi európai államokat.

Miután olaszok élnek olyan nagyszámmal az Egyesült-Államokban, mint magyarok, az általuk küldött összeg is kitenne 50 millió dollárt. A lengyelek is küldenek ennyit, a németek tán még többet. Anglia, Oroszország, Svédország szintén kaphat annyi amerikai pénzt, mint Magyarország. A többi európai államok, mint Norvégia, Skócia, Dánia, Hollandia, Franciaország, Bulgária, Románia, Görögország, Törökország, Svájc, amelyeknek fiai nem élnek oly túlnagy számmal Amerikában, szintén keresnek és megtakarítanak pénzt az Egyesült-Államokban és az általuk hazaküldött pénz szintén tetemes részét teszi ki az Európába özönlő aranyból. Ha a magyarok által évente küldött 50 millió dollárt vesszük számításunk alapjául, akkor az újvilágból az óvilágba özönlő pénz egy esztendőben 500 millió dollárt tenne ki. Az olasz kivándorlási bizottság kiszámította, hogy az Amerikából hazatérő olaszok által megtakarított pénz 193 dollártól 965 dollárig váltakozik. Vannak, akik a minimumnál is kevesebbet, vannak akik a maximumnál is többet takarítanak meg. Ezen számítás szerint minden olasz átlag 400 dollárt takarít meg. Az utolsó 8 esztendőben tengerentúli országokból — Argentina, Brazília és az Egyesült-Államokból — 1.400.000 olasz tért vissza hazájába. Ha ezek fejenként 400 dollárt takarítottak meg, úgy 8 év alatt 560 millió dollárt tesz ki a magukkal hazavitt összeg. Egy esztendőben tehát 70 millió dollárt, ami immár megfelel a magyarok által évente hazaküldött 50 millió dollárnak.

— **Ujabb argentinai husszállítmány.** Az Austro-Americana hajóstársaság „Francesca“ gőzöse tegnap érkezett argentinai utjáról Triestbe, ahova 700 tonna fagyasztott húst hozott. A husrakomány egy részét az isztriai városokba szállítják, a fennmaradó mennyiséget pedig az Austro-Americanának a trieszti punto francoban épített hűtőkamrában helyezik el, ahonnan esetről-esetre az egyes városokba szállítják. Az argentinai fagyasztott húst behajózás előtt Buenos-Airesben a kirendelt osztrák állatorvos vizsgálta meg s azt a közfogyasztásra nagyon alkalmasnak találta.

Az eddigi szállítmányoknál azt tapasztalták, hogy az elsőrendű kövér argentinai hús, melyet Angliába oly nagy mennyiségben szállítanak, Ausztriában nem talált kedvező fogadtatásra. A bécsi fagyasztó kamrákban elhelyezett ilyen minőségű húst tehát a „Kalvinbank“ gőzössel Angliába szállították, ahol a kövér argentinai hús nagy keresletnek örvend. Ezentúl tehát csak az Ausztriában megfelelő minőségű húst fogják árusítani. A legközelebbi husszállítmányt augusztus első napjaiban az Austro-Americana „Atlanta“ gőzöse fogja hozni.

— **Velencében nincs kolera.** A „L'Adriatico“ velencei napilap junius 20-iki számában vezetőhelyen statisztikai kimutatást közöl, melyben a koleraveszedelemmel kapcsolatban Olaszországban és a külföldön elterjedt hírek félremagyarázhatatlan megcáfolására a múlt évi május, junius hónap s az idei május hónap s junius első felének halandósági számait ismer-teti.

E hivatalos statisztikai kimutatás szerint 1910. és 1911. május hónapban a következő halálozások voltak Velence területén:

	Május hónap	
	1910	1911
1—5	49	41
6—10	51	42
11—15	49	32
16—20	42	46
21—25	43	42
26—31	40	42
	274	245

A múlt évi és a folyó évi junius 1-17. között a következő kimutatás közli a halálozásokat:

	Junius hónap	
	1910	1911
1—5	49	44
6—10	49	39
11—17	58	55
	156	138

Tehát mindkét hónapban javult a halálozási arány a tavalyi évvel szemben. A velencei hatóságok és konzulátusok egyöntetűen kijelentik, hogy Velencében *nincs és nem is volt kolera!*

— **A tenger hullámverésének értékesítése.** A nyughatatlan emberi elme arra törekszik, hogy az elemeket hatalmába hajtsa és hogy ezekből hasznot huzzon. Nemrégén egy olyan eszmét valósított meg az emberi tudás, amelyre sokan gondoltak, de a kivihetőség szempontjából megoldást ajánlani senki sem tudott. Értjük ezalatt a tenger hullámverésének, általában a tenger hullámzásának gyakorlati értékesítést, erőforrásként való kihasználását. Minthogy azonban a tenger hullámzása nem egyenletes, mert néha tulontul erős, máskor igen gyenge, arra kellett törekedni, hogy az akár gyenge, akár erős hullámzásban rejlő erő átvitessék olyképp, hogy az egyuttal mintegy el is raktározassék, ahonnan aztán tetszés szerint igénybe lehet venni a kinálkozó erőforrást. Szóval: egy erőrezervoárt kellett kieszelni. Ilyen erőrezervoárt terveztek és próbáltak ki nemrégén Amerikában. Az egyik egy lehorgonyzott súlyosabb tutajból áll, amelyhez négyoldalt négy tutaj olyképp van hozzákapcsolva, hogy bármely oldalról jön hullám, a mozgó tutajok megmozdulnak, ugyanakkor a mozgó tutaj tartó két vas emelőkar, amely egy légsűrítő szerkezetben végződik s a tolattyu szerepét végzi, minden mozdulatra összébb préseli a tartályban levő levegőt, a mely egy

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál
— orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik.
Az összes gyógyszertárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

F. Hoffmann-La Roche & Co., Basel (Schweiz), Grenzach (Baden),

oldalszelelön áramlik be. A sűrített levegő a középben levő nagy tartályba nyomódik, ahonnan a sűrített levegőt a szükséghez képest el lehet vezetni. Egy másik szerkezet két emelőkar által összekapcsolt, félig lehorgonyzott csónakból áll. Az egyik csónakban egy légszivattyú működik, amely fogaskerekű emeltyűkarból származó minden mozdulatra összepréseli a levegőt, az összepréselt levegő pedig egy légmotor felé tördül, amely viszont egy dinamógépet hoz forgásba, miáltal közvetve villamos áram keletkezik, ezt kábelen át vezetik el a különböző ipari telepekre.

— **Hangverseny.** A helybeli 79. gyalogezred zenekara holnap, szombat este a Deák-szállóban hangversenyt tart. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj 50 fillér.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jun. 23. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl.

Folytatják az igazságügyi költségvetés részletes tárgyalását.

A törvényszékek és járásbírók tételénél

Jármay Béla helyeselné, ha az igazságügy-miniszter a díjnoki intézményt megszüntetné s bevinné őket a bíróságok státusába.

Székely Ferenc igazságügy-miniszter kijelenti, hogy a díjnokokon nem segíthet, mert a törvény megkötötte. A perrendtartás életbeléptetésével azonban megváltozik a helyzet.

Pető Sándor szerint a bírósági szolgák a nagy drágaság miatt nem élhetnek meg.

Székely igazságügy-miniszter válaszában azt hangsúlyozza, hogy a szolgák sokan vannak s ezért vannak gyengén fizetve.

Az elnök ezután bezárja a vitát s elrendeli a szavazást. Szavazás után jelenti, hogy a Ház az igazságügyi költségvetést részleteiben is elfogadta.

Münnich Károly munkapárti az állami vasgyárakról s bányákról beszél. Erdélyben több bányát meg kellene váltani, mert ott még sok kincs hever. Tudja a delegációkból, hogy szükség van ágyugyárra. Helyeselné, ha az ágyugyár egy állami gyár keretében kerülne elhelyezésre. Ajánlja e célból a diósgyőri vasgyárt a miniszter figyelmébe. A pénzügyi költségvetést a kormány iránti bizalmából elfogadja.

Az elnök ezután szünetet rendel el.

Szünet után

Földes Béla a számvevőségekről beszél. Támadja a kormányt, hogy nem gondoskodott a költségvetésről idejekorán. Hibáztatja a kiadások növekedését. A javaslatot nem fogadja el.

Ostffy Lajos hosszasan beszél a költségvetés ellen.

A pénzügyi tárca költségvetésére áttérve

Hegedüs Lóránt bizottsági előadó ismerteti s elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Szebeny Antal Kossuth-párti pártja nevében kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el. Sürgeti az adóhivatalok szaporítását s a borítaladó eltörlését, mert ez által a kivitelt is növekedni fog.

A Bienert-kormány lemondott.

BÉCS, jun. 23. Az osztrák politikai helyzet tegnap óta hirtelenül válságosra fordult. A keresztényszocialisták tegnap esti ülésükön kimondották, hogy a kormánnyal szemben szabad kezet biztosítanak maguknak. A határozattal megszűnt a többség, melyre a Bienert-kormány támaszkodni akart.

Bienert báró ma reggel megjelent az uralkodónál, akinek bejelentette az egész kabinet lemondását.

BÉCS, jun. 23. Politikai körökben ma az

a vélemény alakult ki, hogy a Bienert-kormány mai összetételében nem lesz újra kinevezve.

A király azonban ismét Bienert bárót fogja a kabinetalakítással megbízni.

A csabai gyilkosság tárgyalása.

BÉKÉSGYULA, jun. 23. Az esküdtzéki folytatólagos tárgyalást a Zsilinszky fiúk bűnügyében ma délelőtt csak féltíz órakor nyitotta meg Gálbory József törvényszéki elnök. A tárgyalás megnyitásokor bejelenti, hogy a törvényszék azért késétt, mert a érdekek megszövegezésével volt elfoglalva. Összesen harminchárom kérdést terjesztenek az esküdtek elé.

A mai tárgyaláson Werner Gyula magánhivatalnok önként jelentkezett tanuvallomásra. A törvényszék kihallgatja, mely alkalommal Werner azt vallja, hogy Achimot a gyilkosság előtti napon bottal a kezében látta sétálni.

Fényes Samu dr. kívánságára a tanut szembesítik Ladányi Istvánnal, Achim sógorával, aki szemébe mondja Wernernek, hogy hazudik, mert Achimnál bot nem volt.

Werner Gyula esküvéte után Fényes Samu, Achimné jogtanácsosa bejelenti, hogy Szabó Emilné, a kit tegnap délután a bíróság már kihallgatott, ma ismét kihallgatásra jelentkezett. Szabóné ma visszavonta tegnapi vallomását. Tegnap ugyanis azt állította, hogy látott Achimnál a gyilkosság előtti napon botot.

Kiss László megyei aljegyző szintén önként jelentkezett tanukihallgatásra. A törvényszéken elmondja, hogy a meggyilkolt Achim Andrást a gyilkosság előtti kedden Békésgyulán az utcán látta sétálni, Achimnál azonban ekkor nem volt bot.

A bíróság a délelőtti folyamán három vasutit hordárt kihallgatott, akik szenzációs vallomást tettek. A hordárok azt vallották, hogy Achimot a gyilkosság előtti napon, szombaton este a budapesti gyorsvonattal megérkezni látták, azonban határozottan emlékeznek arra, hogy Achimnál bot nem volt.

Ezután Gálbory elnök jelenti, hogy a bizonyítási eljárást végleg befejezettek nyilvánítja és ismerteti az esküdtek elé terjesztendő kérdéseket. Összesen 38 kérdést tett fel a bíróság még pedig két csoportra felosztva. Az egyik csoport Zsilinszky Gáborra, a másik ifj. Zsilinszky Endrére vonatkozik.

Mindkét csoport első főkérdése az előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölésre vonatkozik az ügyész által javasolt kérdések alapján. A kérdések csoportjába felvették azonkívül a szándékos emberölésre és a halált okozó súlyos testi sértés kérdéseit is.

Kenedi Géza védő semmisségi panaszt jelent be a kérdések szövegezésére és azok feltevése miatt, de semmisségi panasszal él Lisy Viktor főügyész helyettes is, mert a tárgyaláson nem nyert beigazolást, vajjon Achim L. András bottal támadott-e, továbbá az sincs kiderítve, hogy az egyik Zsilinszky-fiút Achim az ágyon fojtogatta-e.

Kenedi védő erre újabb semmisségi panaszt jelent be, mert az ügyész nincs hivatva a tanuvallomások elbírálására.

Gálbory elnök ezután délutáni három óráig felfüggeszti a tárgyalást. A délutáni tárgyaláson elsőnek Lisy Viktor főügyész helyettes mondja el vádbeszédét, utána pedig Kenedi Géza és Keppich Emil védők beszélnek. Itélet csak késő éjjelre vagy holnap délelőttre várható.

Tanácskozás Bienertnél.

BÉCS, jun. 23. Bienert miniszterelnök-nél tegnap délután tanácskozás volt, amelyen résztvett Thun gróf, cseh helytartó és Wickenburg Miksa gróf belügyminiszter.

A király megvette

a Hermes-villát.

BÉCS, jun. 23. A király a lainzi Hermes-villát, melyet Mária Valéria főhercegnő Erzsébet királyné halála után örökölt, másfél millió koronáért megvette. Az uralkodó ezentul — Ischl kivételével — állandóan a Hermes-villában fog lakni.

A Reichsrath megnyitása.

BÉCS, jun. 13. Az új Reichsrathot július 11-ére hívják egybe s a trónbeszédet július 12-én olvassák fel. A király a trónbeszéd megtartására július 11-én Ischlból Bécsbe utazik, de a trónbeszéd után ismét visszatér Ischlbe.

A drohobyczi képviselő lemondott

BÉCS, jun. 23. Löwenstein, Drohobyc város képviselője bejelentette, hogy mandátumáról lemond. Elhatározását a drohobyci választási zavargásokkal hozzák összefüggésbe.

Ischl város lesz.

BÉCS, jun. 23. Udvari körökben híre jár, hogy Ischl fürdőhelyet még e nyár folyamán a városok rangjába sorozzák. A fürdőhely most 11,000 lakost számlál.

A koronázás után.

LONDON, jun. 23. A királyi pár a koronázásról délután három órakor tért vissza a Buckingham-palotába. A százazrekre menő közönség soha nem hallott óvációkban részeseit a királyi párt. A katonák spontán a tömeghez csatlakoztak s fegyvereiket a magasba emelve ünnepelték György királyt.

LONDON, jun. 23. Az osztrák-magyar kolónia a „Savoy“ szállóban a „Radetzky“ csatahajó tisztikarának és a katonai küldöttség tiszteletére tegnap este bankettet rendezett. Offenheim lovag V. György angol királyra, Mensdorff-Poily gróf nagykövet pedig Ferencz József királyra mondott felköszöntőt.

LONDON, jun. 23. Amikor tegnap reggel Devonshirében az üdvölvéseket leadták, az egyik ágyu felrobbant. A tüzemestert a szerte-repülő szilánkok darabokra tépték, egy kocsi pedig felborult. Több ember megsebesült.

A koronázás áldozatai.

LONDON, jun. 23. A tegnapi koronázási menetbe várakozó tömeg között sok halálos és számos súlyos sebesülés történt. Két tribün kigyulladt és sokan megsebesültek. A tribünök tüzenél huszan szenvedtek égési sebeket.

Fegyelmi elől a halálba.

UJVIDÉK, jun. 23. Szenzációs öngyilkosság tartja izgatottságban az itteni lakosságot. Szimonovics Dusan, a szerb egyházi gazdaságok főfelügyelője a Mayer-féle szállodában agyonlőtte magát s nyomban meghalt. Szimonovics ellen kisebb szabálytalanságok miatt fegyelmit rendeltek el s ezért választotta a halált.

Orosz tiszték Montenegróban.

BELGRÁD, jun. 23. A montenegrói kormány Oroszországból husz tisztet instruktor-ként kért a montenegrói új tiszti iskola részére.

A szobranje megnyitása.

TIRNOVO, jun. 23. Ferdinánd bolgár király nejevei és Cyrill herceggel Tirnovoba érkezett s nagy lelkesedés mellett trónbeszédet megnyitotta a bolgár nemzetgyűlést. A szobranje a haladópartiak vezérével, Danewet, 394 leadott szavazat közül 321 szóval elnök-ké választotta. A szobranje megnyitásánál Stambolinski parasztképviselő a király felé kiáltotta:

— Mit keres itt a király? Künn a helye, mert itt törvényt ülünk felette!

A király nyugodt maradt, a többség pedig a közbekiáltást a király életével viszonzta.

Az új kalap miatt.

PRÁGA, jun. 23. A Franzesbrückeről tegnap a Moldovába akart ugrani egy uriaszony. Az asszony férjével a hidon járt s hirtelen elugorva mellőle, a hid karfájára mászott. A megijedt férj idejekorán megakadályozta azonban a leugrásban. Az asszony azért akart öngyilkos lenni, mert a férje nem vett neki új kalapot.

A dalmát érsek lemondása.

ZÁRA, jun. 23. Monsignore *Lilas* Nikodém érsek, a dalmát és bukovinai görög-keleti egyház feje, magas kora, valamint megromgált egészsége miatt lemondani szándékozik. Lemondását csak akkor fogja benyújtani, ha az utód személyében már megállapodás történt.

A szerelmes hadnagy büntetése.

BELGRÁD, jun. 23. A katonai törvényszék, egy hadnagyot, aki fellebbvalója feleségéhez szerelmes levelet írt, negyven napi elzárásra ítélte. Az egész belgrádi társaságban élénk feltűnést kelt a hadnagy esete, aki öngyilkossággal fenyegetődött, ha az asszony érzelmeit nem viszonzozza. Mielőtt azonban tettét végrehajthatta volna, a férj feljelentésére megfigyelés alá helyezték. Az ítéletet általánosan tulszigorúnak veszik.

Mosó és tisztító intézet**Via M. Buonarroti 10.**

Minden e szakba vágó munkát leszállított áron a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kézi erővel történik, tehát nincs ruharongálódás.

Sziveskedjék állításaimról meggyőződni. A ruhákért házhoz küldök!

Telefon 11-41.

Sámson Antal.

Tanuló leányok felvételnek.

: Rómába utazók figyelmébe! :

Gambrinus-Halle**Luhr Bácsi „BAVARIA“ Sörarsnoka**

ROMA, Piazza San Silvestro,
a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. - Magyar konyha.
Magyar kiszolgálás. - Magyar újságok.

Valódi bajor és pilzeni sörök.**Olcsó árak! Olcsó árak!****DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM**
Deák-korzó FIUME

a pályaudvartól 3 percnire
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. :-: Olcsó árak.
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Peric Péter

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista vadász- és hegymászó valamint cipők különlegességben.

Pontos kiszolgálás.
Jutányos árak.

„DE LA VILLE“SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.
TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Egy ügyes harisnya kötő
hosszu gépkötéshez felvétetik.

Czimmermann Györgyné.
Deák korzó 20. IV. emelet.

Mindennemű
kézimunka,

valamint előnyomások, és elkezdett himzések, úgyszintén női dísz tárgyak és női fejdiszkekben óriási választék.

Kérem áruim megtekintését minden vételkényszer nélkül.
WEISZ és TÁRSA, FIUME, VIA ADAMICH (Európa-szállóép.)

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

Marólug nélküli kézi mosás.

Mindenféle női piperék, férfi-ing,

gallér, kézelő stb. a legpontosabban

:: elkészítve házhoz szállítatnak. ::

Figyelem**MORGENSTERN VIKTORIA**

FIUME, Via della Torre 1.
(volt Via Molo 2.)

Első Eiumei Fűzőszalon.

Saját gyártmányu új modellek 4 K-tól 200 K-ig. Mérték utáni fűzők és javítások 24 óra alatt eszközöltenek.

Morgenstern Viktoria
Első Fiume. Fűző Szalon.

Alapítottatott 1850-ben

Cante Giuseppe

nagy butorraktára
és asztalos műhelye

Fiume, Via Cappuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus butorokban. Vas- réz- és kárpitos butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

VIII. évfolyam.**„A Tengerpart“**

Fiuménak legelőnkebben szerkesztett és legjobban informált napilap a jelenleg

VIII. évfolyamában**jelenik meg.**

Mint Fiuménak és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi magyar napilapja

„A TENGERPART“

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszámához viszonyítva igen mérsékeltek.

Előfizetési árai:

Egy évre	--- K. 24.—
fél évre	--- „ 12.—
negyedévre	--- „ 6.—
egy óra	--- „ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART“-ot, úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART“
házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz

«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume

Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz.

Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hélig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

TURINI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS 1911.

A S. A. L. V. E. vezetése és a kiállítás Végrehajtó Bizottságának ellenőrzése alatt álló

SZÁLLODÁK

Minden modern kényelem. Egyenesen szállóknak készült épületek.

Uj berendezés. — Központi fűtés. — Villanyvilágítás. — Fürdők. — Autók az állomáson.

Grand Hôtel Victoria - ELSŐRENDÜ -
VIA MARIA VITTORIA 33, a város központjában.
250 szoba. Szalon. 2 Lift. Étterem. Szobák fürdővel. Garage.

Grand Hôtel de l'Exposition ELSŐRENDÜ
VIA SALUZZO 34. Öt percre a közp. pályaudvartól és a kiállítástól.
150 szoba. Szalon. Lift. Étterem.

Hôtel Dora
CORSO S. MAURIZIO, a királyi palota kertjével szemben.
Turin legnagyobb szállója.
500 szoba. 20 Szalon. Lift. Fürdők. Étterem.

Hôtel Meublé des Nations
VIA MADANA CRISTINA 15. Központi fekvés, közel a kiállításhoz.
80 szoba és terem. Felvonó. Fürdők.

Hôtel Meublé Donizetti
VIA DONIZETTI, a VIA ORMEA sarkán, 5 percre a kiállítástól.
100 szoba. Szalonok.

Hôtel Valentino .. MÁSODRENDÜ
VIA ORMEA 38, a kiállítás bejárata mellett.
85 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Stupinigi
VIA S. SECONDO, a VIA FILANGERI sarkán, az állomás mellett.
50 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Crimée
VIA MONCALIERI 61, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben a domb alján.
75 szoba. Szalonok. Garageok.

Hôtel Pension Eridano
VIA MONCALIERI 63, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben, a monumentális hid és a domboldal kertjei mellett.
70 szoba. Szalonok. Étterem. Bar.

Hôtel Regina MÁSODRENDÜ
CORSO REGINA MARGHERITA, a CORSO FARINI sarkán. Remek kilátás a dombokra és az alpesekre. Az Antonelliana múzeum és a PÓ mellett.
500 szoba. — Nagy terem ünnepek és bankettek számára. — Lift. Étterem.

Felvilágosítások és szobamegrendelések végett következő címhez tessék fordulni:
Direction Générale des Hôtels de l'Exposition
Turin Via Arcivescovado 1 a. I. étage. Telefon 44-38. Sürgőnycím: SALVE.

Cantrida fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

VENIER szálló és penzió
VELENCE

Ponte Goldoni a Szt. Márk tér mellett.

Lakosztályok és szobák ujonnan berendezve villanyvilágítással, fűtéssel és fürdővel személyenkint 2.50 lirától feljebb. Penzió 8 lirától feljebb. Telefon 1520

Tulajd. Bertoldi és Luca.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Governo 2, II. em.

A legujabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 4-80.

Frescura Agost új üzlete

FIUME, Kossuth Lajos u. 3.

Ollók, zsebkések, beretvák, konyhakések nagy raktára.

Beretválógépek a leghíresebb gyárakból, köztük a szabadalmazott „MIWA” beretválókészülék, mely speciális konstrukciójánál fogva s a beretvái kitűnő :: szerkezete folytán a legerősebb szakálnövésnél teljes garanciát nyújt. ::

Nagy cipőkészlet férfiak, nők és gyermekek részére.

Comfortable PARK HOTEL MILANO

Via Principe Umberto, szemben a Staz. Centraléval (közp. pályaudv.)

Teljesen újalakítva! A kertekre néző egészséges fekvéssel!

Modern kényelem!

Mérsékelt árak!

Alapított: 1778.

Saját termés!

Számos kitüntetés!

A leghíresebb finom palack és asztali borok, Asti Spumanti és habzó Refosco valamint francia pezsgő — kapható: —

Cerovaz Antonionál - Pinguente (Istria)

Különlegesség:

Szőlőnedv, kitűnő alkoholmentes ital, a legtekintélyesebb orvosok által ajánlva.

Főraktár Ausztria és Magyarország részére:

Bruck a/Mur

Fiume, a Magyar-Horvát tengerpart, Horvátország, Istria és Dalmácia részére:

Fabich Ferdinando, Fiume.

:: Telefon 10-34 ::

„Mercur” könyvnyomdai műintézet

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 932.

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlattal vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

Ház eladó

Fiume legszebb helyén, Podmurvize alközségben két szoba, konyha, éléskamra, kert köröskörül 182 m²-l, villaszerű kőfallal körölvéve, vízvezetékekkel s két ciszternával. Cím a kiadóhivatalban.

Fölvétetik

egy ügyes ügynök magánfelek meglátogatására fix fizetés és magas jutalék mellett.

Cím a kiadóhivatalban.

Helybeli nagy részvénytársaság azonnal felvesz németül tudó gyárgornokot. Ajánlatok „Kezdő” jellegével a kiadóhivatalba.